Ч. 74. (573.) Львів, второк дня 10 цвітня 1917. Рік III.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

політична, економічно-суспільна й літературна часопись. (Редакція: Руська ч. 3).

Ціна примірника 10 сот. На провінції 12 сот. В займатих теріторіях 4 кор.

Виходить що дня рано крім понеділка.

Умови передплати у Львові:

На рік	24·— К.
„ півроку	12·— „
„ чвертьроку	6·— „
„ місяць	2·40 „

В краю і державі:

На рік	32·— К.
„ півроку	16·— „
„ чвертьроку	8·— „
„ місяць	2·70 „

За границю:

В Німеччині	37 мар.
В Америці	11 дол.
В инших державах	34 фр.

Під прилюдний осуд.

Звісна вже нашим читачам віденська кореспонденція „Information“, що — як звісно — „робить“ політику п. Василька, містить в випуску з 19. марця с. р. слідуючу статю „з добре поінформованих українських (sic!) кругів“:

„Дуже часто і цілком справедливо апелювала „Information“ до вирозумілости і солідарности українських політиків, щоби в сей тяжкий час, що вимагає як найвисшого напруженя сил, залишити засадничо всі домашні спори і щоби злучити ті сили сильно і одноцушно в одно тіло. Тепер, де для Українців прийшла може година судьби, мусить кождий совісний політик у інтересі нації залишити марноване сил через домашні спори. Хто нарушує сю засаду, чи робить се несвідомо або навіть і свідомо, ставить себе в службу ворогів і противників українства. Ті певні елементи, що на жаль вже від довшого часу любують ся розкладовою роботою, роблять се понайбільше просто з незнаня і браку політичного досвіду і підпирають тому сю шкідливу роботу проти своїх старих, знаменитих і успішних провідників, але багато з них стежить і за своїми особистими цілями. Сі люди ставлять собі в своїй зарозумілости власне такі цілі, для здійсненя яких бракує їм цілковито знаня і иньших подібних прикмет. Як погано виглядає політичне житє, коли здібні, випробовані сили усувають ся безпощадно і брутально зарозумільцями, щоби зробити місце імпотентним фразерам або навіть інтриґантам, на се не треба багато доказів.

„Кождому в тямці ті спори, які встроєні були деякими недозрілими ентузіястами свого часу проти нібито „за повільного темпа“, в якім ще перед сотворенем „Заг. Укр. Ради“ працювали успішно для української справи знамениті провідники соц. демократів Ганкевич і др. Лев Бачинський. Закидували їм, що вони пиняві і за мало активні. Як сі два мужі по сотворею „Заг. Укр. Ради“ стали на її чолі, продовжувано неповсидно і з силою дальше невдячну тактику немічних рекріміновань, роздробленя і злоби. Також др. Кость Левицький, що важкою і довголітною працею здобув собі безперечно неспоримі заслуги около добра своєї нації, мусів тяжко терпіти через лукавість і всякі перешкоди сих всезнайків. По пакті, який др. Кербер з німецькими радикалами заключив у справі відокремленя Галичини, почали ті елемен и закидувати послам др. К. Левицькому і Миколі Василькови плянову зраду і сими крутарствами хотіли перешкодити дальшій праці сих високозаслужених провідників. Від того часу панове Петрушевич, др. Трильовський і другі почали писемну борбу, їм вторує несеріозна криклива часопись („Українське Слово“, Цегельський, Голубович) і ся горстка гороїжить ся рішати про „долю народу“. Що ся система остала без всякого практичного успіху, не дивно, а також і не дивно, що сим елементам не вдало ся понизити повагу усунених провідників у серіозних кругах, мимо того, що вони всюди продовжали свою кертичну роботу.

„Доказів на се богато. Нім Його Величність цісар Карло заслухав річ презиції укр. парляментарного заступництва, поклав рішучо вагу на те, щоби передовсім пізнати поважний погляд на справу др. Костя Левицького. Те саме повторило ся й в міністра заграничних справ ґрафа Чернїна, який виразно зажадав у конференції участи др. Левицького. Характеристичним що до наївности і дрібничковости в поглядах сих панів є слідуючий епізод. Сі круги були іменованем ґрафа Гуйна цілком заскочені і, поки вони шукали якої позитивної точки для обєктивного осуду про нового достойника, виринуло вже тут і там легеньке недовіре з того, що ґраф Гуйн був свого часу в Східній Галичині, і з сеї причини повставали упередженя, а навіть і недовіре. Своїм виступом і знаменитими заявами ґраф Гуйн зробив вже давно тому кінець, та мимо того сей випадок знаменує добре... обмежений політичний горизонт сеї катеґорії політиків.

„Тепер знає кождий Українець, що вибір особи ґрафа Гуйна дуже щасливий і не означає нічого иньшого, як респектоване засади, що завдяки впливам і консеквентній праці провідників дра Левицького, М. Василька і дра Олесницького була перепроваджена в діло і по перший раз з іменованем ґенерала Колярда практично прийшла до значіня.

„Засада була та, щоби німецький ґенерал став на чолі галицької управи. Іменоване ґрафа Гуйна треба тим більше сердечно повитати з точки українського погляду, що ґраф Гуйн тішить ся довірем нашого цісаря, який вже богато разів дав доказ своєї прихильности до української нації. Ера національно-польського намісника в Галичині належить вже на завше до минувшини, факт, який треба нам приняти з вдоволенем. Що ся засада здійснила ся, се лишить ся надзвичайною заслугою бувших провідників української політики, які своєю довгою, невтомимою працею довели до того, що тепер рішаючі і провідні круги держави мають повну вирозумілість для відносин у Галичині.

„Сі здобутки, се — дорогоцінна частина тої богатої спадщини по бувших провідниках українського народу, яким на жаль так погано віддячують ся їх завистні краяни“.

Ми передали в цілости сей вицвіт політичної деморалізації, аби наш загал міг собі виробити поняте, яких метод і доріг вживають деякі людці супроти своїх українських товаришів.

„Добре поінформований“ пан з „українських кругів“ — легко догадатись, хто се є — не зжахне ся ні на волосину виволікати внутрішні українські спори (про котрі чужі не знали) перед чужу публику, клевече в німецькій кореспонденції своїх товаришів, підсуває

Per aspera ad astra.

(З житя наших еміґрантів в Канаді).

(Кінець.)

Оголосивши себе епископом і творцем незалежної української церкви, він не потребував дожидати на вірних. Вівці найшли ся — треба було тільки добути для них пастирів. — Спершу початкові ґімназисти, потім дяки, а відтак піддячі і звичайні грамотні, а то й неграмотні вуйки — усе те пішло на поклик архипастиря, щоби стати виноградарами у винниці Христа, чи пак Серафима. — Бувало йде вуйко з роботи, похнюпившись від утоми, і несе на рамени рискаль чи джаґан! Нараз заступає йому дорогу епископ тай каже: „Не схотілиб ви священиком стати?“ — Вуйкови заграють очі, але він ще не вірить. Він же неграмотний і навіть піддячим не доводилось йому бути, а тут тобі на... „Пусте — каже епископ, який догадуєть ся, що вуйко мізкує — хочете чи ні?“ — Вуйко шкробаєть ся в потилицю, а далі питає несьміло: „А богато буде коштувати?“ — „Що змога, се даси“. — І вуйко йде до епископської „палати“ в готелю, а за пів години виходить вже ереєм, оставивши свій знаряд в сінях готелю, як каліка, що в Люрді відзискав здоровлє. Бундючно входить він до своєї кватири і заздалегідь кричить до жінки: „Параско, ти вже імость, бо я вже не Томко, а отець Тома, пан-отець. Ший мені лівиренду“... І Параска шиє зі старої спідниці рясу, а Томко заходить ся коло будови храму. А потім зачинаєть ся його душпастирська діяльність. В черепок з вуглем насипле ладану, пообкурює усіх святих, дуючи під кождою іконою на черепок, щоби дим ішов прямо на ікону, а потім давай співати літурґію, аж церков гремить... Усе, що нагадує собі зі старого краю з богослужень, з літурґії, вечірні й утрені — усе те переспіває, аж поки не прийде хвиля освяченя. Дріжучим і маєстатичним голосом виголошує він формулу: „Приймите, ядіте — сіє є тіло моє, оже за ви ломи милоє моє“... А народ бєть ся в груди, а Параска аж мліє на радощах та й пне голову в гору.

Ех, щасливі се були часи! Де подів ся той давний релігійний дух, дух первісних християн! де наша кріпка віра?

Бувало засядемо, владика і нас двайцать крилошан — усі бородаті і з великими хрестами на грудях — бувало засядемо в когось з крилошан за трапезою, та аж душа радуєть ся. Се-ж сила, се будучність нашого народу! — Де ті часи, де наш славний владика?...

Але я забув розказати про те, як я попав між крилошан епископа Серафима...

Владика мав здавна на мене око. Бо і як же? Я кремезний, грубий нівроку голос в мене як у дзвона — так і просилось, щоб я прикрасив Серафимову капітулу. І я її прикрасив. — Одної неділі заявив я своїй Ганці, що іду висвятитись. Господи! що за ґвалт счинив ся!... „Ти був досі порядним робітником, а тепер хочеш мені сорому нанести — гей!“ — Та сховала мені капелюх.

Але моя віра була сильнійша як Ганчин язик і пястуки. Без капелюха пішов я в церкву, а за якийсь час вертав вже пан-отцем, ведучи на гостину до себе самого владику і всю його достойну капітульну братію.

В хаті дожидала нас ще одна церемонія. Ганка, побачивши гурму достойників, вибігла з кухні з цебром помиїв і вилила їх на священі голови владики і нас усіх, його крилошан. Так затвердила вона усіх в їх чині. Та після сього вибуху, облизавши від мене кілька кулаків, погодила ся з долею і не було красшої імосці над нею. (Вона теж, Біг дав би їй здоровля, товстенька і повна, нівроку...).

На Мек-Ґреґор стріті станула моя церков. Вона ще й досі стоїть запустіла і за кождим разом, як переходжу попри неї, щось мене млоїть в серці, як гляну на сироту, на ковчег, де родив ся мій пророчий запал і віра неофіта. З відпадків і обрізків здвигав я її стіни, а дах склав ся зі старих блях, які я визбирував по запустілих людських „лотах“.

Я виковав собі з заліза великий хрест і він був не тільки символом мого післанництва, але й оружем проти противників, без яких очивидно не обійшло ся.

Швидко моя парохія збільшалась чисельно, тимпаче, що я був не аби який співак і проповідник. Жар новика і свідомість, що я піонір серед наших бідолашних засланців, робили з мене ревного душпастиря і моїх проповідий слухали сотки вірних. Швидко моя церков не вміщала стада і тому я зробив собі рід драбинки, яку уставляв під стіною церкви з надвору і з неї голосив боже слово.

Раз, коли я зі своєї імпровізованої проповідниці проповідав, добачив я у хвилі найбільшого патосу, що один з моїх давніх товаришів від „екстра-ґенку“, з яким я вчащав до тої са-

Складайте жертви на великодні дарунки для У. С. С. і Українців жовнірів ц. і к. Армії на число книжочки 9.880 — Дністер, Львів, ул. Руська 20. 6—6

їм особисті цїли, інтриґанство та іґноранцію, лає їх перед чужими в неперебірчивий спосіб, а при тім перекручує факти та інтриґує на всякі сторони.

Можна собі уявити, яке то вражінє робить в столичних і взагалї німецьких кругах, коли вони вичитають, що українську політику захопила в руки така бранжа, як вона змальована „Українцем“ в Information.

І можна собі доспівати, чи в таких условинах можлива яка успішна політика.

Вкінци всякий може осудити, чи можливе співдїланє з таким укр. „політиком“, як автор пасквілю з Information, який — для ліпшого піддуреня чужих політичних кругів — підмастив свій пасквіль кількома солодкими фразами про „згоду“ і т. и. Як він сам свої заклики розуміє, показав зараз-же дїлом. „Згода“ та має виглядати так, що пп. Василько і — ті мають дістати назад монополь на рішанє про укр. політику, а як нї — то противна сторона в чужім світї представлюваного в такім світлї, як се зроблено в Information. Револьвер приложено до грудий, а тепер: „руки до гори! портфель видати!“ Правда, як морально, як патріотично і як по... українськи.

З такими виплодами спеціяльної політичної моралї не полемізуєсь.

В иньшій суспільности — хочби польській — політики з такою моралию не мали би що робити. У нас ходять вони по сонци. І ми не будемо з ними полемізувати, хто інтриґант і шкідник а хто нї — та хто має моральні кваліфікації до проводу.

Спростуємо лише інтриґантські перекрученя. А іменно: 1) Цісар цїлком не вислухав дра К. Левицького скорше ніж укр. парл. Репрезентацію, але завізвав до себе рівночасно пп. Романчука і дра К. Левицького; 2) До ґр. Чернїна зголосив ся на авдієнцію др К. Левицький сам, а ґр. Чернїн лише запропонував (а не „жадав“), щоби він явив ся у него разом з президією укр. парл. Репрезентації; 3) Укр. парл. Репрезентація знала о зміні намісника на тиждень наперед і не мала до нового намісника недовіря анї упередженя; всяке противне твердженє є інтриґою; 4) Що означало іменованє неб. Колярда, се зазначив виразно неб. цісар д-ру Білїнському і се було оголошене („провізоричне военне зарядженє!)

На тім і кінчимо. Наші читачі самі видадуть осуд.

Війна.

Реформи в Німеччинї.

БЕРЛЇН. Цісар виготовив до Бетмана-Гольвеґа рескрипт, в котрім на вступі вказує, що помимо всяких жертв крови в поли і тяжких обмежень в дома воля народу остала неугнута, щоби посвятити всьо для побідної оконечної борби.

Зазначуючи, що признає слушність засад, проголошених канцлером при ріжних нагодах, в справі внутрішних реформ, цісар заявляє, що постановив для загального добра перевести перебудову внутрішнього житя політичного, господарського і суспільного зараз з хвилею щасливого покінченя війни, котра, як сподїють ся, не є вже далеко.

Передовсїм розходить ся цісареви о переображенє пруського сойму. Цісар поручає канцлерови, щоби представив йому конкретні внесеня, щоби в хвили повороту вояків та справа могла бути скоро переведена на законодатній дорозї.

По великанських дїлах цїлого народу в тій страшній війнї нема вже місця в Прусах на клясове виборче право. Дальше проект устави має впровадити безпосередні і тайні вибори до палати послів. До палати панів увійдуть мужі з ріжних кругів і заводів суспільности.

Німеччина знищить Росію.

ПЕТРОГРАД. (Пет. аґ.) Вручена думі дня 6 цвітня резолюція депутації чинної армії висказує глибокий жаль по причині, що представники робітників і жовнірів розтягають свої ухвали на армію, без її згоди і дозволу тимчасового правительства, що викликує богато непорозумінь.

Жовнїри бажають в области реформ, піти за тимчасовим правительством і вважати ті реформи за обовязуючі.

На засїданю 6 с. м. військові представники фльоти Чорного моря і Севастопольської залоги заявили, що по їх думцї, за місяць зачнуть ся великі битви і що тодї або зачне ся в Росії нове житє і воля, або що Німеччина знищить Росію.

Предсїдатель думи, Родзянко сказав, що головною цїлию російського народа мусить бути побіда над ворогом.

Значна невдача над Стоходом нехай буде упімненем для тих, що не хотять відложити на бік своїх личних інтересів в хвилї, в якій вітчина є в небезпецї.

Успіхи підводних лодок.

ХРИСТІЯНІЯ. В останнім тижни марта затоплено 19 норвежських кораблїв загальної поємности 22.470 тон, а в першім тижни цвітня 16 кораблїв загальної поємности 28.661 тон.

Війна між Німеччиною а Кубою.

ГАВАНА. Сенат приняв одноголосно резолюцію, в котрій заявляє, що між Кубою а Німеччиною істнує военний стан.

Які власти тепер в Росії?

АМСТЕРДАМ. (Ткб.) Петроградський кореспондент подає до Льондону: Аґітація за безпроволочним заведенєм републїки тепер найсильнїйше виступає на перший плян, але дуже мала часть людности є за конституційною монархією. До того належить дуже богато козаків.

Під сю пору чотири тїла виконують в части праводавчу, а в части виконавчу власть, а се: тимчасове правительство, виконавчий видїл думи, військовий видїл думи, комітет представників робітників і жовнїри. З виїмком сего останнього, попирають вони льояльно нове правительство.

Комітет представників робітників і жовнїрів перед тижнем, під облочкою, що побоює ся протиреволюції, постановив увязнити всїх членів виконавчого видїлу думи і членів тимчасового правительства.

Сей плян одначе знищила Преображенська ґвардія. Так само не вдав ся намір комітету, щоби відставити царя до Петропавловської твердинї.

Відрубний мир з Росією можливий.

ШТОКГОЛЬМ. „Svenska Dagbladet“ містить статю про відносини в Росії, в якій на основі російських дневників доходить до заключеня, що в Росії множать ся познаки контрреволюції. Автор описує загальне замішанє, яке панує в Росії, а вкінци каже, що поголоски про відрубний російський мир стають ся щораз більше імовірними.

Военний кредит Америки.

ВАШІНҐТОН (Ткб). Сенат приняв перший военний кредит. Закон дає до розпорядимости президентови 100 мілїонів долярів.

Заряджене мобілїзації в Америцї.

ВАШІНҐТОН (Б. Райтера). Департамент справедливости видав приказ увязненя около 60 Німців. В ріжних американських портах сконфісковано близько 100 німецьких кораблїв. Заряджено мобілїзацію війська, фльоти і моторових суден.

За людські права.

ЛЬОНДОН (Б. Райт.). Льойд Джордж приняв представників американської преси і вручив їм відозву комітету военного кабінету до американського народу, яка вказує на се, що приступленє Злучених Держав до війни є задокументованєм, що не йде о власть і добичі, але о боротьбу пожертвованя, щоби здусити наступи на свободу і людські права.

ЛЬОНДОН (Б. Райт.). Аскит вислав письмо до американського народу, в якім висказує радість ізза приступленя Америки до війни. Каже, що Злучені Держави, подібно як Анґлїя, були приневолені до боротьби, якої не шукали та витає приступленє Америки як доказ свідомости мети, о яку ведеть ся боротьба.

Америка супроти Австро-Угорщини.

ВАШІНҐТОН (Ткб). З поінформованих кругів зачувати, що Злучені Держави не зірвуть зносин з Австро-Угорщиною, Туреччиною і Болгарією, анї не це виповідять їм війни, поки не будуть до сього приневолені.

Протест Німеччини супроти поведеня канадійських урядників.

БЕРЛЇН. (Ткб.). „Nordeutsche Allgemeine Zeitung“ пише: Тутешньому швайцарському по-

---

мої дївчини, заложив „на бакир“ капелюх, пускає з циґара дим і кепкує з мене: „Фадю, не валяй зі себе дурня!“... Менї кров вдарила до голови і я у святім обуреню замахнув ся на нього своїм величезним хрестом і був би може доконав страшного вчинку, як би не моя проповідниця. Я нахилив ся в один бік, а вона поїхала в противний і я в мент повис між небом а землею. — „Ратуйте, еґомосця!“ — скрикнули баби, яким я грозив калїцтвом (бо я нївроку важу звиш двісті „пудів“) і в ту мить мене схопили десятки рук і запобігли катастрофі.

Але діявол не спав.

Двох найбільших недовірків, Гайдук і Єґрич, що то бувало під церквою для зневаги віри хрестили псів і — як казали — оставили Бога в старім краю, одного дня зголосили своє навернене і охоту „викропитись“ на священиків. А що вони ходили в старім краю щось трохи до латинської школи, то не дивниця, що швидко вибили ся на чільні становиска в нашій капітулї. Отсї два хитруни зруйнували нашу будівлю Їх заманили анґлїйські протестанти до себе і вони долярів ради проголосили перехід нашої церкви на презбітеріянїзм. — Владика опинив ся сам з нами кількома і дарма викликаючи відступників, взивав їх до покаяня у одинокім номері своєї часописї, яку видав у своїй власній імпровізованій типоґрафії, котру зложив собі з ріжних черенок, покрадених по ріжних редакціях. Відступники не покаялись і ще досї сповняють за анґлїйські доляри душпастирські обовязки виганяючи завзято Богородицю з церкви і з людських сердець, хоч їхні парохії числять пересічно трійцю вірних, себто прічера (проповідника), його жінку й дяка.

„Врата адова“ одолїли нашу церков. Владика кудись пропав, а ми повернули до мірського стану.

Наші імосцї вернули теж до своїх „свіцьких“ занять, а на спомин сих добрих времен позаховували у скринях антимінси з престолів, де „лїтурґізали“ їхні чоловіки, однодніївки на полї нашого церковного житя. А з наших ряс пошили опять штанята для наших синків, бувших поповичів. „Сик транзіт бльоряріемундї“... чи як там ви вчені кажете.

Але наша духовна карієра не пропала для нас без наслїдків. Як бувші пан-отцї ми тепер мали патенти на інтелїґентів, ми немовби здали матуру. — Ось, погляньте на нас: котрий з нас не був дрщпастирем? І тепер ми всї державні урядники.

Ось де наша школа і свідоцтва!

От хочби я сам! Повісивши рясу на кілку, вступив я як детектив до поліції; відтак був інспектором від хопти, а потім від шкіл, а далї отворив нотаріяльний офіс. А коли підчас виборів я як аґітатор здав політичний іспит з відзначенєм, „тато“ Робїн (премієр) іменував мене політичним орґанїзатором для Манїтоби, а наші „Галїшени“ вибрали мене радним столицї. Ось куди я зайшов! А ви що? Навіщо придались ваші свідоцтва?

Нотар скінчив і з тріюмфом дивив ся по зібраній інтелїґенції. А я потупив очі в землю і думав свою думу.

П. Карманський.

сольству доручено ноту в цїли пересланя її американському правительству. В нотї застерігаєть ся нїмецьке правительство дуже рішучо проти поведеня канадійських урядників в портї Насіжах супроти нїмецького амбасадора і нїмецьких урядників, що вертали із Злучених Держав, котрим американське й анґлїйське правительство запевнили вільний переїзд. Нїмецьке правительство висказує пересвідчене, що американське правительство зарядить відповідні представленя анґлїйського правительства.

З боїв в Мезопотамії.

ЛЬОНДОН. (Ткб). Анґлїйський комунїкат з Мезопотамії доносить: Висунені наперед анґлїйські і російські відділи получили ся д. 2. цвітня на лївім березї Дяльп. Доносять, що Турки завертають в напрямі Кірін.

З ГОЛОВНОЇ АВСТРІЙСЬКОЇ КВАТИРИ.

З дня 7 цвітня 1917.

На східнім фронтї:

В Карпатах Лїсних і на південь від Станиславова російські відділи звідні безуспішно подались проти наших лїний. В богатьох місцях сутички на теренї перед становищами.

З д. 8. цвітня 1917.

На східнім фронтї:

В лїсних Карпатах і в східній Галичинї значна діяльність вивідна. Зрештою нема нїчо до оголошеня.

Заст. шефа ґен. штабу Ф. Гефер.

З ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ.

З дня 7 цвітня 1917.

На західнім фронтї:

Артилерійська боротьба в околицї Лен-Арра з короткою перервою далї вела ся з такою самою завзятістю. В области по обох берегах Сомми кілька стичок менших відділів. Французи острілювали С. Кентен. Коло Ляфо, на півн. схід від Соассон французький наступ не вдав ся. Здовж ріки Ени і над каналом Ена Марна в богатьох місцях огонь зріс. Наступ Французів для відобраня забраних ровів відперто і завдано їм великі втрати. Батерії, склади муніції, укріпленя і громадженя військ, замічені летунами в Ренс, ми острілювали довго триваючим огнем. В Арґонах зігнано ворожі звідні відділи. На лївім березї Мози по сильнім підготовленю арт. огнем Французи під лїсом в Малянкур наступали тричі, але завсїгди дарма. Щоби перефорсувати артилерійську обсервацію і звіди, вороги вводять до діла сильні, суцільні і воздушні сили. Вони потерпіли великі втрати. Кілька ворожих ескадр можна вважати знищеними.

Між Соассон і Ренс ворог підняв одностайний наступ на наші привязані бальони. Наслїдком швидко піднятого охоронного огня і виступів наших відділів воздушних ворог не стягнув бажаної цїли. Тільки два бальони стручено. Їх обсерватори злетїли спадохоронниками. Вороги втратили вчера 44 лїтаків і один привязаний бальон. Пять наших летунів не вернуло ся.

З дня 8 цвітня 1917.

На західнім фронтї:

Близько побережа і в каблуку Відшете сильні вивідні відділи по нагальнім огни в кількох місцях рушили до наших становиш; відперто їх перед засїками на південний схід від Іперн в боротьбі з близька, при тім кілька полонених остало в наших рукак. На фронтї в Артоа боєва діяльність була менша, ніж в останнїх днях. В обшарі Сомми неприятель — чи се були Анґлїйцї, чи Французи, не вспіли ми ствердити — удержував значний огонь на Ст. Осентен. Катедру Вілльом ушкоджено стрілами. Нову пробу Французів, щоб осягнути по тім коло Ляфо, зломили ми огнем, при тім неприятель потерпів значні страти; одна з наших компаній рушила за уступаючим неприятелем і полонила 48 людий. На Есною і в західній Шампанії в деяких відтинках артілерійна боротьба була сильна.

Вчера стручено 12 неприятельських самолетів в воздушній боротьбі, а один оборонним огнем.

На східнім фронтї:

Фронт ґенерала полковника арх. Йосифа:

В лїсистих Карпатах успішні виправи наших підїздів дали понад 40 полонених і кілька машинових крісів.

Македонський фронт:

На східнім березї Вардару наш палючий огонь здержав наступ Анґлїйцїв.

Перший ґенеральний кватирмайстер Людендорф.

СКЛАДАЙТЕ ГРОШІ
на
ФОНД НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ
(Адреса: J. Romanczuk, Wien, Parlament.)

НОВИНКИ.

— **Справлене ошибки.** В останнім числї „Українськ го Слова“ через недогляд коректора вкрала ся отся ошибка: На першій сторонї, в першій шпальтї, при кінци першого уступу замість: „Всеж таки Українцї ще й тепер творять усюда понад 70 проц. населеня, Поляки не більше 60 проц., Жиди около 20 проц.“, має бути. „...Поляки не більше 6 проц...“

— **Промоц'я.** Дня 28. марта с. г. відбула ся в львівськім унїверситетї промоція п. Олекси Гарасимова зі Стрия на доктора прав.

— **Загальні збори Земельного Банку Гіпотечного у Львові** відбудуть ся у второк, дня 24. цвітня 1917 р. о годинї 10-тій перед полуднем в комнатах тов. „Руська Бесїда“ у Львові, ул. Костюшка ч. 1 а.

Акціонарі, що бажають взяти участь в тих зборах, повинні безпроволочно зложити в банку свої акції, щоби одержати леґітимацію на збори.

— **Обмежене при ужитю поспішних поїздів через цивільну публику.** Незвичайні теперішні відносини приневолюють зелїзничий заряд до усталеня вже істнуючих зглядно введеня в житє дальших обмежень при ужитю поспішних поїздів через цивільну публику. В наслїдок сего отже призволена буде цивільним подорожним — в міру вільних місць — їзда поспішними поїздами ч. 1, 2, 7 і 8 тільки до стацій задержаня дотичних поїздів віддалених від стації, в котрій подорожний всїдає до поспішного поїзду, принайменше о 101 клм. До стацій близше положених не буде ся проте видавати білетів їзди а подорож з Городка ягайлонського до Львова поспішним поїздом ч. 7 не буде допускаєма. Дальше буде дозволене ужите поспішного поїзду ч. 2 (відїзд зі Львова о год. 7·10 рано) а також поспішного поїзду ч. 8 (відїзд зі Львова о год. 3. по полудни) цивільним подорожним зі Львова тільки по набутю переказу до занятя місця в дотичнім поїздї (карта місця). Такі перекази можна буде дістати при набутю білетів їзди до сих поїздів, а до поїзду поспішного ч. 2 також попередного дня перед подорожию від години 4. до 6. по полудни а до поспішного поїзду ч. 8 на дни розпочатя їзди від години 8. до 12. перед полуднем при касї особовій на головнім двірци у Львові при рівночаснім набутю білету їзди зглядно по оказаню білету їзди зглядно по оказаню важного виказу їзди. Сї обмеженя будуть поміщені до відомости подорожних близько коло кас особових.

— **Уряд для виживленя при ц. к. намісництві.** Для виживленя населеня в тих тяжких часах і для співділаня у відбудові краю оснувало ц. к. намісництво осібний уряд для виживленя, якого істноване обчислене є також на час по війнї. Відповідно до того складаєть ся сей уряд з двох відділів: адміністраційного і орґанізаційно-торговельного. Сей другий відділ обіймає три заведеня: 1) ц. к. галицьке заведене обороту рільничими продуктами (яйця, масло, молоко, дріб, ярина, овочі, бульба і т. д.): 2) ц. к. галицьке заведене обороту худобою, 3) ц. к. управа обороту пашею. Загальною задачею уряду для виживленя буде вміло використати рільниче богатство краю, а надвижку продукції, що звичайно була предметом несовісної спекуляції торговців, продати з користю для консумента і продуцента, а при тім застеречи для торговців чесний зиск. При торговельнім посередництві будуть передовсїм узгляднювані спілки, бо вони є висловом зближеня консументів з продуцентами. Подрібно буде обовязком сего нового уряду: удержувати статистику засобів краю, приймати зголошеня запотребованя з краю і зпоза краю, улекшуване торговельним орґанізаціям закупна средств поживи, поборюване лихви средств поживи, попиране годівлї і рільничої продукції. Помічними орґанами виконуючими уряду для виживленя будуть проживні інспектори, які будуть мали обовязок студіювати проживні відносини та старати ся о їх поліпшене. Такі функції будуть сповняти урядники політичних адміністраційних властий, зглядно і інші особи, винесені на се становище. На чолї уряду для виживленя стоїть проф. Новак, йому підлягає два шефи, що завідують двома відділами уряду, а для вдержаня злуки між районовими командами і сим новим урядом приділено сюди одного офіцира як представителя районових команд. Дорадними орґанами уряду для виживленя згл. його заведень буде покликана прибічна рада, зложена з представників продуцентів, консументів і торговців.

— **Обережно з набоями!** Девятьлїтний Ст. Скверчинський в Підгайчиках пов. рудецького, найшовши онодї набій з рушницї, обходив ся з ним так неосторожно, що набій експльодував і зранив хлопця тяжко в праву руку і ногу. Привезено його до шпитали св. Софії у Львові.

— **Заведене лїтного часу.** Заряд міста оголошує, що в наслїдок розпорядку цїлого міністерства з 9. марта с. р. заводить ся лїтний час від понедїлка 16 цвітня с. р. до понедїлка 17. вересня с. р. Пересунене годинників о одну годину наступить дня 16. цвітня с. р. о год. 2. рано.

— **Добровільне вступлене на час війни до військової служби.** Урядово оголошують: При нагоді поновного перегляду річників 1872 до 1891, побіч оголошених вже умов добровільного вступленя на час війни поновно переглянених ополченців річників 1872—1891 з правом ношеня відзнак однорічних добровольців — буде признане особам, належачим до тих річників, підданих тепер поновному переглядови, а не посїдаючим права до відзнак однорічних добровольців, добровільне вступлене на час війни (§ 19. 6. в. у.) до формації піхоти, стрілцїв, кінницї, пільної артилерії, гірської і кріпосної, як також до баталїонів піонерів і саперів і до полку телеґрафічного і зелїзничого в ограниченім числї. Яко послїдний речинець сего добровільного вступленя визначено день попереджаючий безпосередно загальний речинець вступленя до рядів річників 1872—1891. По тім дни добровільне вступлене осіб з тих річників може наступити лише до тих формацій, до котрих на підставі репартиції їх приділено. Поданя о принятє, до котрих, крім наведених в § 138 військових приписів ч. 1 документів, належить долучити також карту леґітимаційну загального ополченя, належить вносити впрост до військової команди відповідного тїла доповняючого тої військової формації, про котру ходить.

— **З львівського унїверситету.** В зимовім семестрі академічного року 1916/17 закінченім дня 31 марта с. р. було записаних в львівськім унїверситетї 1257 слухачів. З сего числа припадало на теольоґічний факультет 243, правничий 310, лїкарський 340, фільософічний 364. Число звичайних слухачів виносило 1159, надзвичайних 94 і 4 госпітантки, Між звичайними було 327 жінок, а між надзвичайними 73. З загального числа записаних слухачів припадало на мущин 68 процент а на жінки 32 проц.

— **Убийство священика.** З Будапешту доносять: В лїсї недалеко громади Сіроки, найдено тими днями тїло убитого рим. кат. священика Миколи Наґіого. Припускають, що впав він жертвою пачкарів.

ОПОВІСТКИ.

Второк, дня 10. цвітня 1917.

Нинї: 10. цвітня гр.-кат. Іляріона, римокат. Макарія.

Завтра: 10. цвітня гр.-кат. Марка, римокат. Льва п. р,

○ Для відбудови краю. При краєвім Товаристві господарськім „Сільський Господар“ у Львові, ул. Зіморовича ч. 20. І. пов., урядує постійно українське „Технїчне Товариство“ як технїчна Комісія для справ відбудови краю.

Задачею Технїчної Комісії є: уділювати всяких технїчних порад і пояснень в справах відбудови краю, виготовляти всякі пляни, кошториси і оцїнки шкід воєнних, удержувати тїсний контакт з Централею відбудови в Кракові, з Експозитурами, товариствами, ремісничими, підприємцями і продуцентами.

3—?

○ Вписуйте ся в члени „Споживно-господарської Спілки“ (Укр. Молочарня) Консумційного Товариства зар. з обм. порукою у Львові. Уділ 10 корон, вписове 1 корона. Гроші слати на адресу: „Краєвий Союз креди-

товий“ вкл. книжочка 2591. або Тов. „Дністер“ вкл. книж. ч. 7106. — Управа 3—3

○ Свято Маківки. За почином нашого патріотичного жіноцтва, згуртованого в „Союзі Українок“ і товариства „Маківка“ в Новім Санчи явили ся в четвер, 29. марта в Українській Бесіді у Львові відпоручники всіх місцевих товариств і інституцій а по довшій нараді під проводом Вп. о. директора Лежогубського порішили одноголосно для пошанованя незабутної памяти стрілецької молоді, що лягла головами в численних борбах і в завзятім бою з наїздником в днях 29. і 30. цвітня і 1. мая 1915 р. на горі Маківці, устроїти в перших днях мая сего року народне свято, з котрого дохід поверне ся на фонд закупна осель для інвалідів У. С. В. В програму свята увійдуть слідуючі токи; а) Поминальне богослуженє, б) Відкритє стрілецького щита, получене з вбиванєм цвяхів і великий концерт під управою Директора муз. інститута Впов. Дра Василя Барвінського.

Вибрано відтак комітет для виведеня сеї програми. В склад комітету увійшли: Впов. Пані Варвара Літинська, о. директор Лежогубський, Пан Володимир Масляк, Пан Микола Мороз, Пан Др. Воєвідка і відпоручник Т-ва „Маківка“ п. Михайло Онуфрак.

По зборах Комітет сей уконституував ся, вибравши одноголосно своїм головою Пана В. Масляка а писаром П. Н. Онуфрака. Близше означенє речинця сего свята, його програма точна і инші подробиці будуть оголошені дальшими звідомленями в наших часописях і афішами. Львів, дня 9. цвітня 1917 р. За Комітет: В. Масляк голова комітету, М. Онуфрак писар.

○ Просьба до Всч. Духовенства львівського і жовківського повіта. Захист ім. митрополита Андрея Шептицького для воєнних сиріт у Львові (ул. Зиблікевича 30) потребує конче 100 кірців бульби; теперішні відносини є того рода, що не можемо вже дістати бульби на місци, а знов бути навіть без сего середника поживи, то радше розвязати захист, а бідні сироти віддати під опіку міста! Щоби до сего не допустити і ухоронити дітий від голоду, звертаємось отсим з уклінною просбою до Всч. ОО. Духовних о ласкаве як найскорше повідомленє нас карткою, у кого, яку скількість і по якій ціні моглиби ми бульби закупити.

Український Епархіяльний Комітет опіки над воєнними сиротами у Львові, Ринок ч. 36.

В. Нагірний голова. о. В. Лициняк секретар

Послідні вісти.

з головної австрійської кватири.

З дня 9. цвітня.

Східний фронт:

В области ґрупи Макензена на північ від Фоксані підїздовий відділ полонив 46 бранців і забрав два скоростріли.

В Напрямі фронту арх. Йосифа в кількох місцях посували ся російські вивідні відділи однак безуспішно. Дальше на північ нічо важного.

Заступник шефа Генерального штабу кільний маршалок-поручник Ф. Гефер

Події на морі.

Дня 3. с. м. неприятельські літаки кинули бомби на Барколько і Сістіяна. Шкід не було. Недовго по тім кілька наших літаків заатакувало неприятельський в Вернеґліяно і обкинули його успішно бомбами. Гидропляни, крім одного вернули в добрім стані.

Команда фльоти.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Дентистичне заведенє
Д-ра Олександра Барвінського
при вул. Сикстуській ч. 17.
Виймованє зубів без болю і пльомбованє.
Штучні зуби в кавчуку, золоті і плятині.
Пацієнтів з провінції залагоджуєть ся в найкоротшім часі.

Оголошеня.

Голоду і дорожні не буде — єсли кождий кусник землі обсіємо яриновим насінєм. Всі свіжі насіня поручає І. Борис, Перемишль. 6—10 з.

Інструктора для ученика IV. кл. народної і ученицї II. кл. народної пошукує о. І. Ковальський, Ванів, п. п. Белз. 3—6

Конюшина російська
при замовленях від 100 кґ по К 680.
Цибуля сіянка
від 1 кґ по К 110, насіня прочих ярин, трав, пашних ростин і цвітів доставляє
„Краєвий Союз госп. торгов. Спілок“
з Централї у Львові, ул. Зіморовича ч. 20. і зі складів в Перемишли ул. Косцюшки ч. 5. і Стрию, Ринок ч. 6. 4—6

Земельний
Банк Гіпотечний
Спілка акційна у Львові
Підвалє ч. 7.
Конто почт. Щадн. ч. 116.984.
Жирове Конто в Австр.-угор. Банку.

Складайте ощадности взагалі зайві гроші на процент, щоби кожня корона могла служити народньому господарству, та вам приносити зиск, а не нарушати ся.

Акційний капітал . . . К. 1,300.000
Резерви Банку 300.000
Приймає вкладки на біжучий рахунок від К. 10·— на 4 проц.
Уділяє гіпотечні і векслеві позички.
Виплачує купони від заставних листів.
Вимінює по користнім курсі російські рублї і німецькі марки.
Певність льокації запоручують: акційний капітал Банку і резерви.
На жаданє висилає посвідки зложеня (чеки) Почтової Щадниці.

Цілий світ перейдеш
як умієш по німецьки говорити.
З книжки, яку видало Товариство „Просвіта“ п. з.
ПІДРУЧНИК
до науки німецької мови зладив
Ю. Рудницький.
Можна легко учити ся говорити по німецьки.
Підручник сей надає ся так для початкуючих як і для тих, що вже учили ся або вже уміють де-що по німецьки або хочуть учити других. У підручнику подано самі практичні лекції, так що вивчивши їх можна вже порозумівати ся з Німцями у найконечнійших справах.
В лекціях говорить ся про такі річи: сільське обійстє, рідня, село, місто, барви, сільська хата, мешканє в місті, на торзї (про мясо, ярини, землеплоди), господарські будинки і річи, їзду возом, їзду зелїзницею, закупна в склепі, гостина, веденє господарки, (зима. весна, літо, осінь), побут у Відни, між ремісниками, при війську і т. п. Книжка обіймає 239 сторін друку. Подані взірці граматики і до кождої лекції словарець.
Один примірник коштує 3 кор. 50 сот. брош., а оправлений в полотно з витисками 6 кор. 50 с.
На почтову пересилку треба долучити 65 сот.
Висилає тільки за готівку: Канцелярія Товариства „Просвіта“, Львів, Ринок ч. 10.

Учителька потрібна до панночки з III. виділової, якаб могла приготовити до вступного сем. іспиту. Уряд парохіяльний Бруховичі н. Янчин. 5—5

Наліпки
Наліпки
до украшеня вікон
в роковини битви
на
Маківці
29. IV. — 1. V.
по 10 сотиків
висилає за посліплатою
Василь Стдельник
Лавриків, почта Добрусин,
Наліпки
Наліпки 4—10

Дуже важне!

Хто хоче без учителя научити ся по німецьки, нехай замовить собі сейчас українсько-німецький

САМОУЧОК

укладу О. СОЛТИСА (3-ге виданє). Ціна 1 К 40 сот., з почтовою оплатою 1 К 60 сот. (10 штук 13 К 80 сот., 25 шт. 30 К 80 сот. вже оплачено). Висилає ся лиш а за готівку. Замовленя і гроші прошу присилати на адресу: А. ОКПИЩІ, Львів ул. Кадецька ч. 4.

Увага: Сей Самоучок уложений після випробованого вже способу научаня! Важне і для учителів уділяючих початків німецької мови як також учеників і приготовляючих ся до вступних іспитів.

„Дністер“
ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ
Львів, ул. Руська ч. 20. (власний дім).
Телефон ч. 788. — Конто Почтової Щадниці ч. 25.261. — Жирове конто в Австро-Угорськім Банку.

Приймає до обезпеченя від огню будинки, хатні і госцодарські, движимости, меблї, одежу і білизну, збіже в снопах і в зерні, худобу і т. п.
Кождий Українець повинен асекуровати ся від огню, щоби на случай пожежі не понести страти, бо достаток одиниці, то добробут цілого народа.
Кождий Українець повинен асекуровати ся тільки в Товаристві взаїмних обезпечень „Дністер“.
Нема жадного иншого українського Товариства асекураційного від огню, тільки один
„Дністер“
„Дністер“ рахує найдешевші оплати за обезпеченя селянських бидинків.
„Дністер“ звертає кождорічний чистий зиск своїм членам.
„Дністер“ оцінює та виплачує шкоди по огні скоро і совісно, а на членів оцінкової комісії запрошує все двох господарів.
„Дністер“ дає підмоги українським школам і бурсам — де виховують ся селянські діти.
Люде асекуровані в „Дністрі“ можуть дістати позичку у всіх великих банках і в товаристві взаїмного кредиту „Дністр“.
Власні фонди „Дністра“ виносять з кінцем 1916 року 8,613,829 корон.
В „Дністрі“ можна обезпечати від крадежи з вломом движимости всякого рода, а товариства кредитові готівку, цінні папери і векслї за дешевою оплатою премії.
Адреса „ДНІСТРА“:
Товариство взаїмних обезпечень
„Дністер“, у Львові,
Руська 20.
Адреса для телеґрам: „ДНІСТЕР“—Львів.
Канцелярії Товариства отворені що дня від 8—2 перед пол.

При полагоджуваню закупна просимо покликувати ся на „Українське Слово“.

Видає і редаґує за отв. Ольга Голубович. Друкарня А. Іохьдмана, Львів, ул. Сикстуська 19.